

CHAPTER 3

Emniyet Yönetimine Giriş

EMNİYET YÖNETİMİ

Emniyet Klişesi

Havacılıkta, öncelik bakımından emniyetin havacılık örgütlerinin, sunabilecekleri hizmetlerin doğasından bağımsız olarak, peşinde oldukları hedefler yelpazesi içinde nereye oturduğu konusunda yaygın bir yanlış algı vardır.

Bu yanlış algı, evrensel olarak kabul edilen bir klişeye dönüşmüştür:

havacılıkta, emniyet ilk önceliklidir.

Doğalarından bağımsız olarak, tüm havacılık örgütleri, az ya da çok, bir ticari bileşene sahiptir.

Emniyet klişesinin doğruluğu veya doğru olmaması üzerine ışık tutmak için basit bir soru sorulabilir:

bir ticari örgütün temel hedefi nedir?

Örgütün yerine getirmek için kurulduğu hizmeti sunmak, üretim hedeflerine ulaşmak ve nihayetinde hissedarlara kar payı sunmak.

Sadece emniyet sunmak için kurulmuş bir havacılık örgütü yoktur.

EMNİYET YÖNETİMİ

Emniyet Klişesi

Havacılık örgütlerinin sahip olduğu kaynaklar sınırlıdır. Sonsuz kaynaklara sahip bir havacılık örgütü yoktur.

Kaynaklar, hizmetlerin sunulmasını doğrudan ve dolaylı olarak destekleyen bir örgütün temel operasyonel işlevlerin yerine getirilmesinde temel önemdedir.

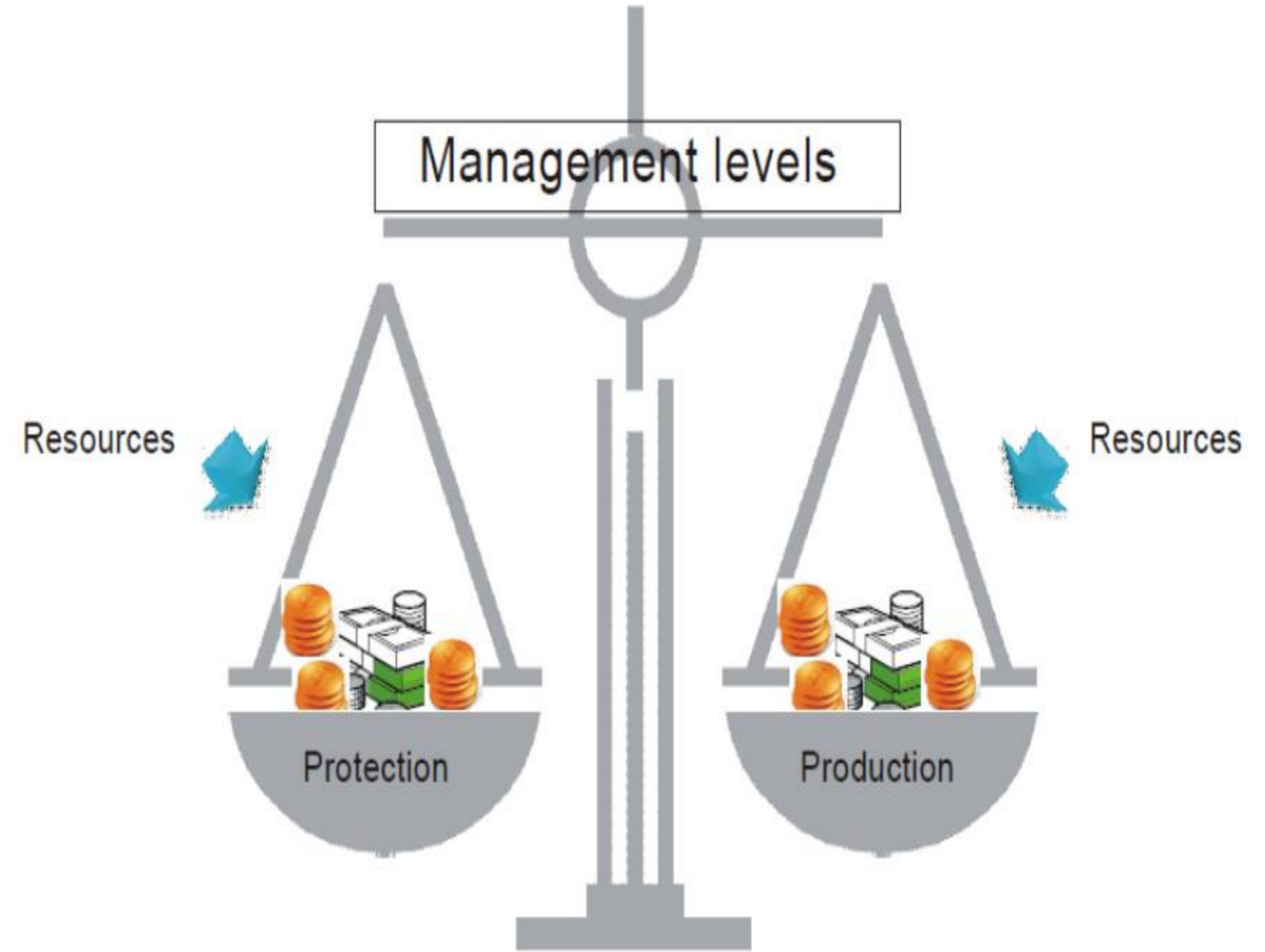
Örgüt bir temel operasyonel işlev olarak emniyet yönetimi perspektifine bağlı kalmazsa, hizmetlerin sunulmasını doğrudan veya dolaylı olarak destekleyen temel operasyonel işlevlerin yerine getirilmesi için kaynakların dağıtılmasındaki rekabeti ortadan kaldırma potansiyeli vardır.

EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ

Yönetim İkilemi

Basitçe dile getirildiğinde, iki P ikilemi örgütün üst yönetim kademesinde kaynakların birbiri ile çakışan hedefler oldukları düşünülen aşağıdaki hedeflere ya/ya da bağlamında dağıtılması gerektiği yönünde bir algı gelişmesine neden olan çatışma olarak açıklanabilir:

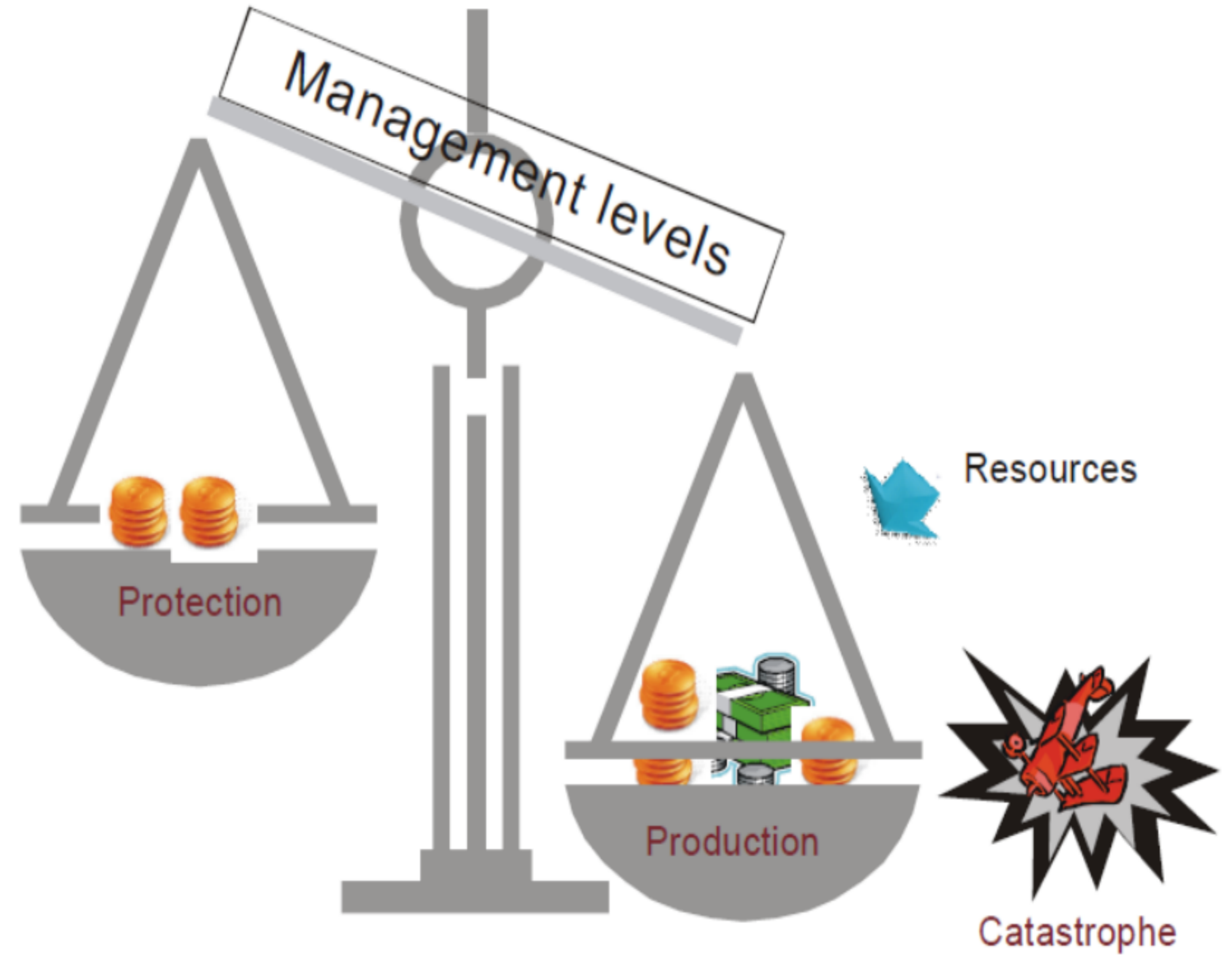
1. üretim (production) hedefleri (hizmetlerin sunulması)
2. koruma (protection) hedefleri (emniyet).

EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ

Yönetim İkilemi

Havacılık tarihi bu ikilemin etkili bir şekilde çözülmesinin pek yaygın olmadığını göstermektedir. Üretim ve koruma arasındaki rekabet algısı nedeniyle örgütlerin kaynakların dağıtılmasında dengesizliğe savrulduklarıdır. Bu tür bir rekabet oluştuğunda, genellikle kaybeden koruma olur, (aksiyonde çok sayıda uyarıya rağmen) örgütler üretim hedeflerine öncelik tanır.

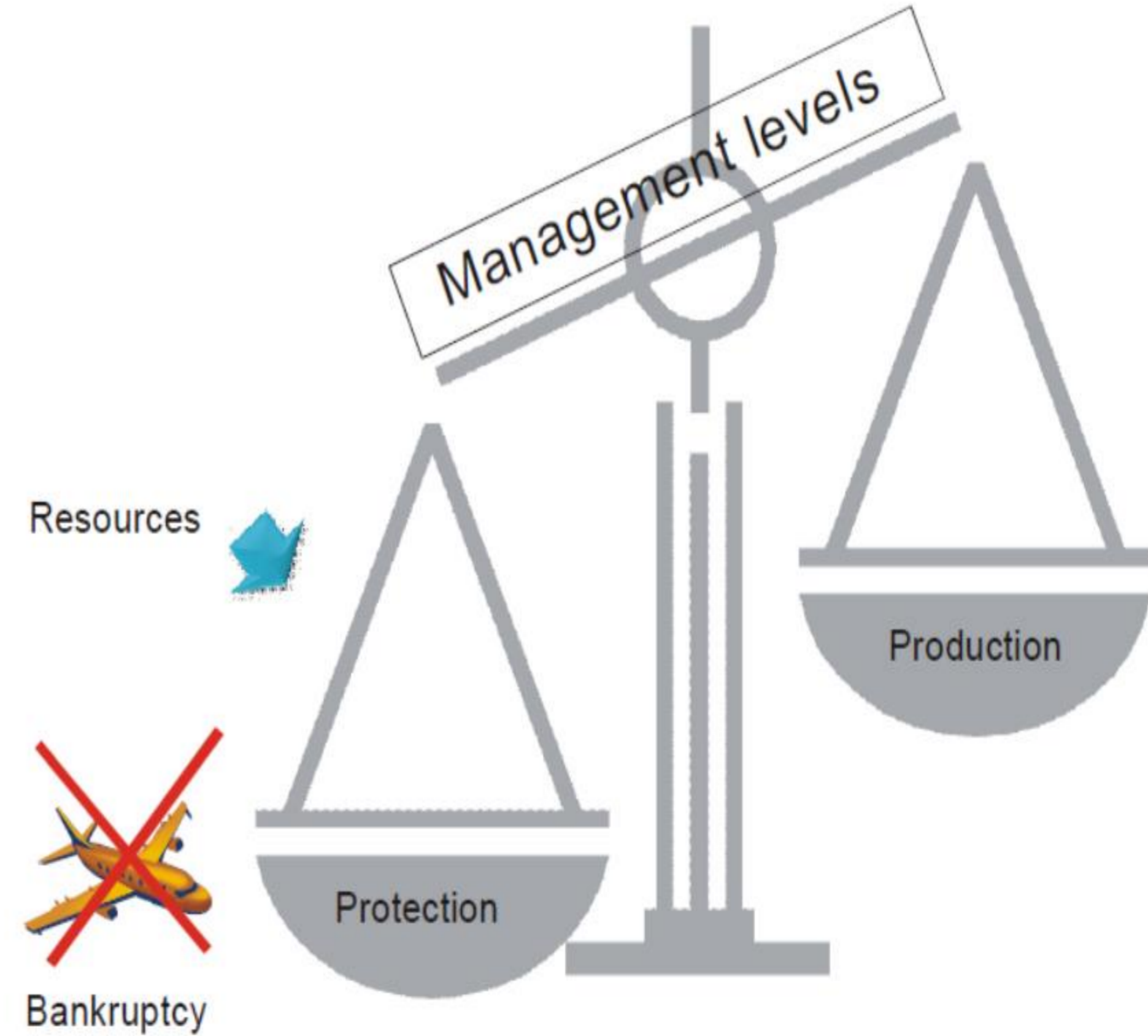
EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ

Yönetim İkilemi

Eğer kaynakların dağıtılmasındaki eğilim dengenin koruma tarafında olursa kurum iflasa gider.

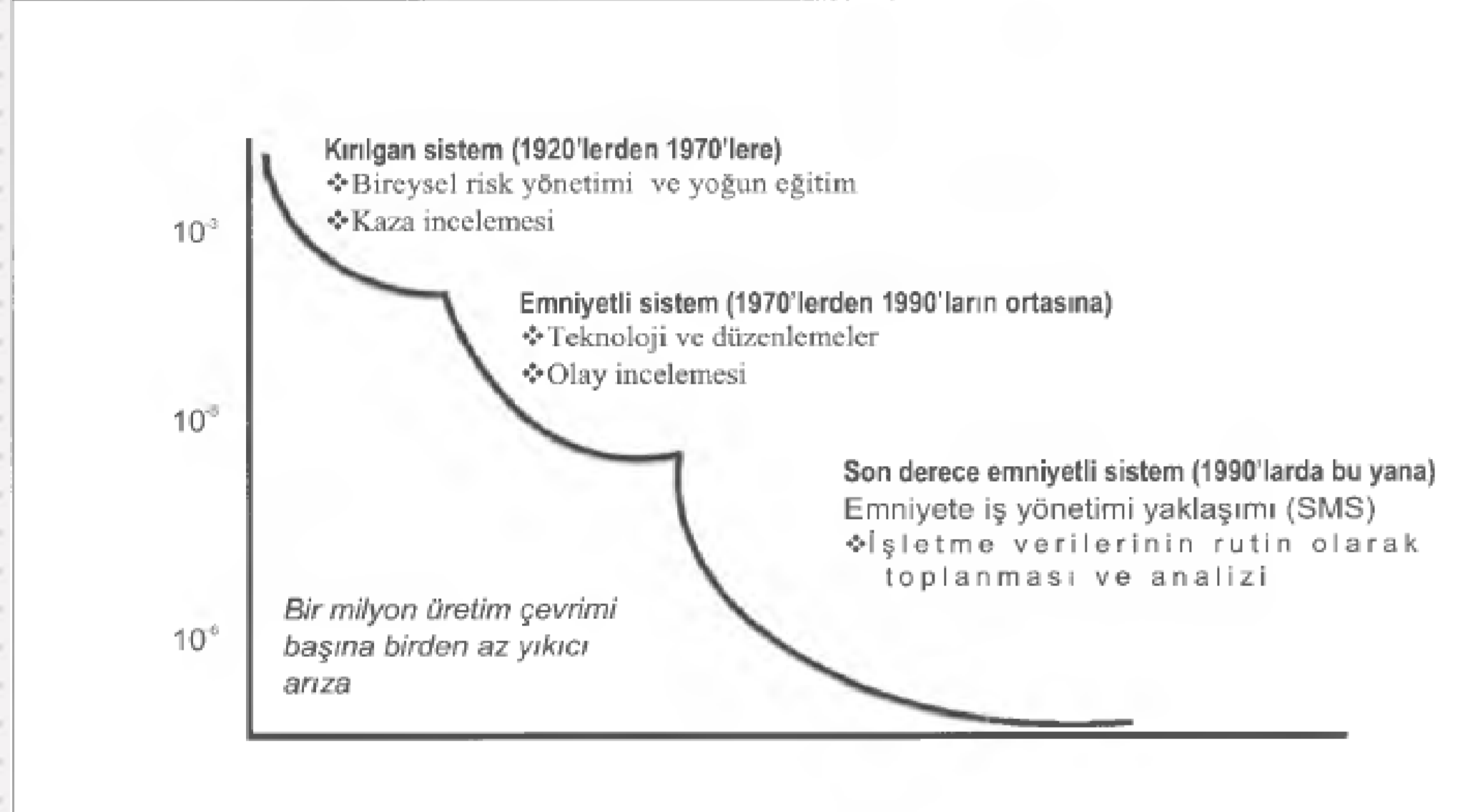
Havacılık tarihi yıllıklarında bu alternatifi bulmak oldukça zor olsa da, kaynakların dağıtımı ile ilgili olarak makul şekilde karar verilmesinin onemi hakkında önemli bir uyarıda bulunmaktadır.

İstenen, emniyet yönetiminin örgütün dokusunun bir parçası haline gelmesi ve kaynakların örgütün sahip olduğu toplam kaynaklarla orantılı şekilde dağıtılmasının sağlanmasıdır.

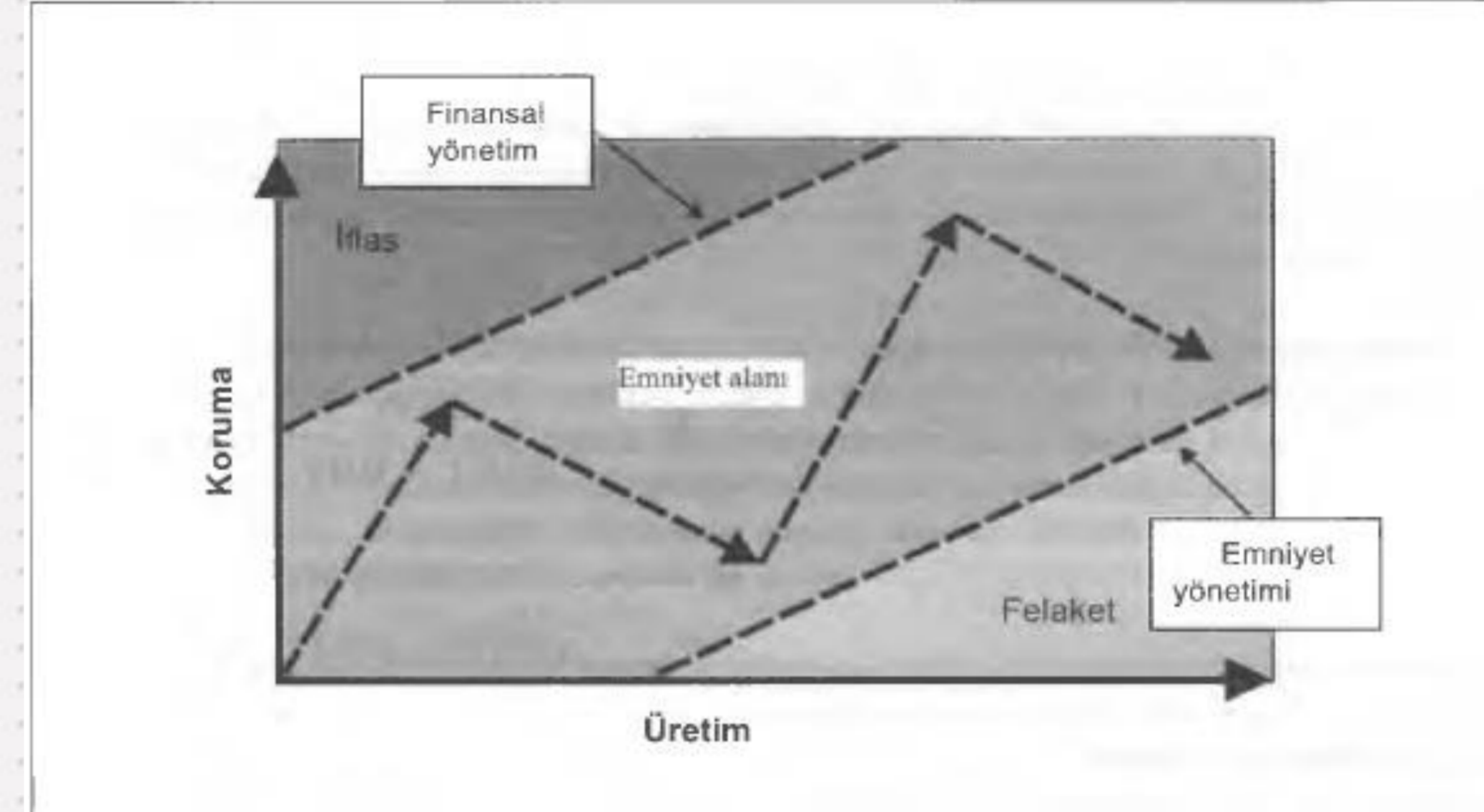

EMNİYET YÖNETİMİ İHTİYACI

Havacılık: En emniyetli sosyo-teknik üretim sistemi

Küresel bir perspektiften bakıldığında, bölgesel ani artışlara karşın, kazaların sıklığı istisnai olaylar veya sistemdeki anomaliler haline gelmelerini sağlayacak kadar azalmıştır. Ciddi olaylar da azalmış ve uzaklaşmışlardır. Olayların ortaya çıkma sıklığındaki bu azalmaya uygun olarak, önceki çağda ortaya çıkmaya başlayan daha geniş bir sistemli emniyet perspektifine geçiş daha belirgin hale gelmiştir.

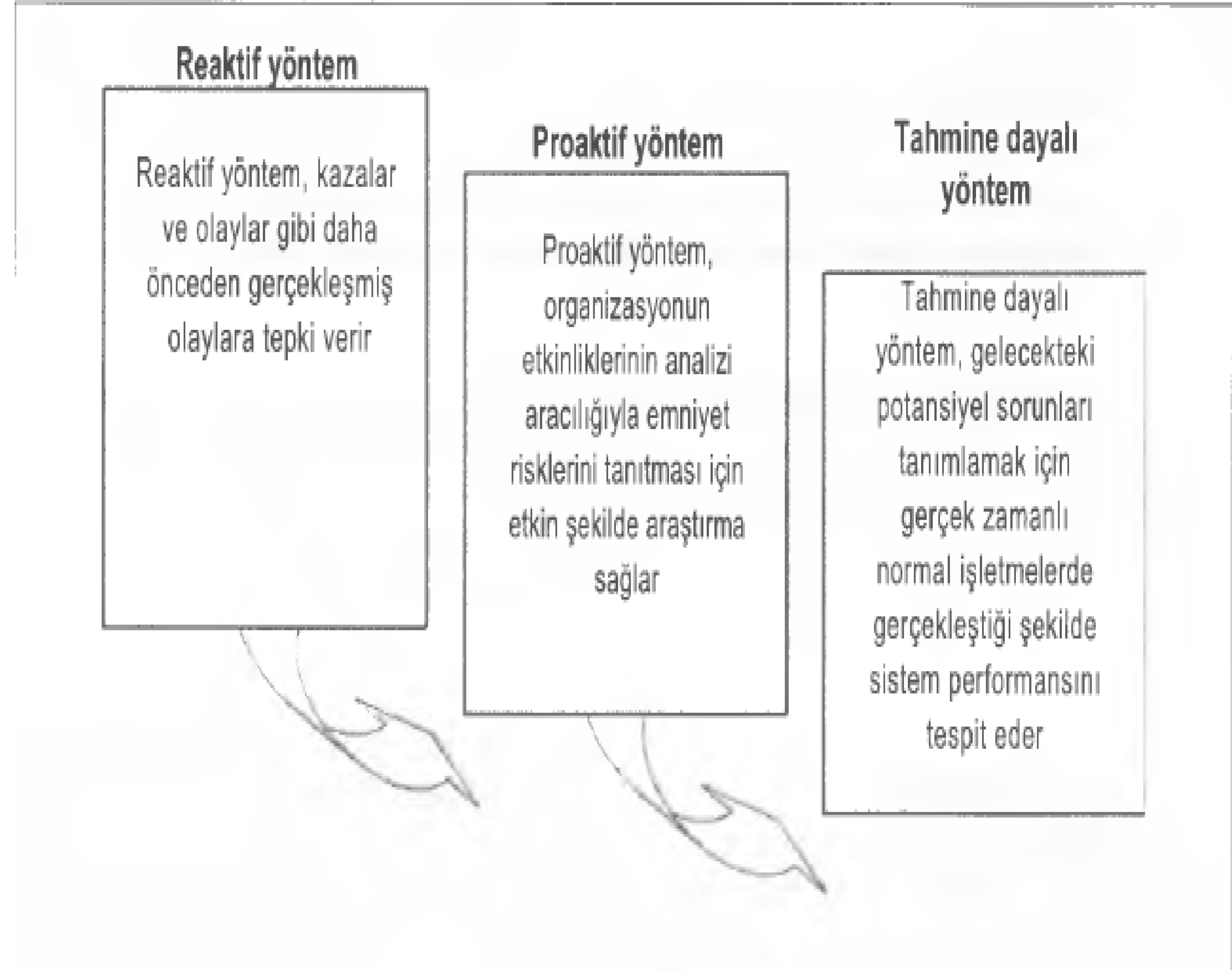

Örgütün finansal sınıra yaklaştığı konusunda uyarıda bulunan bir erken uyarı geliştirmek için, finansal yönetiminin en kötü sonucu (iflas) dikkate alması gerekmez. Kaynakların dengesiz dağıtımının ortaya çıkmakta olduğu veya ortaya çıkmış olduğu bir durum konusunda erken uyarı sağlayan bir emniyet sınırının tanımı önemlidir ve bu sınırı örgütün emniyet yönetimi tarafından tanımlanmalıdır.

EMNİYET YÖNETİM STRATEJİLERİ

Reaktif, Proaktif ve Tahmine Dayalı Yöntemler

Reaktif, proaktif ve tahmine dayalı emniyet verileri toplama sistemleri benzeri reaktif, proaktif ve tahmine dayalı emniyet yönetimi stratejilerine emniyet verileri sağlarlar, bu stratejiler ise reaktif, proaktif ve tahmine dayalı azaltma yöntemlerine bilgi sağlar.

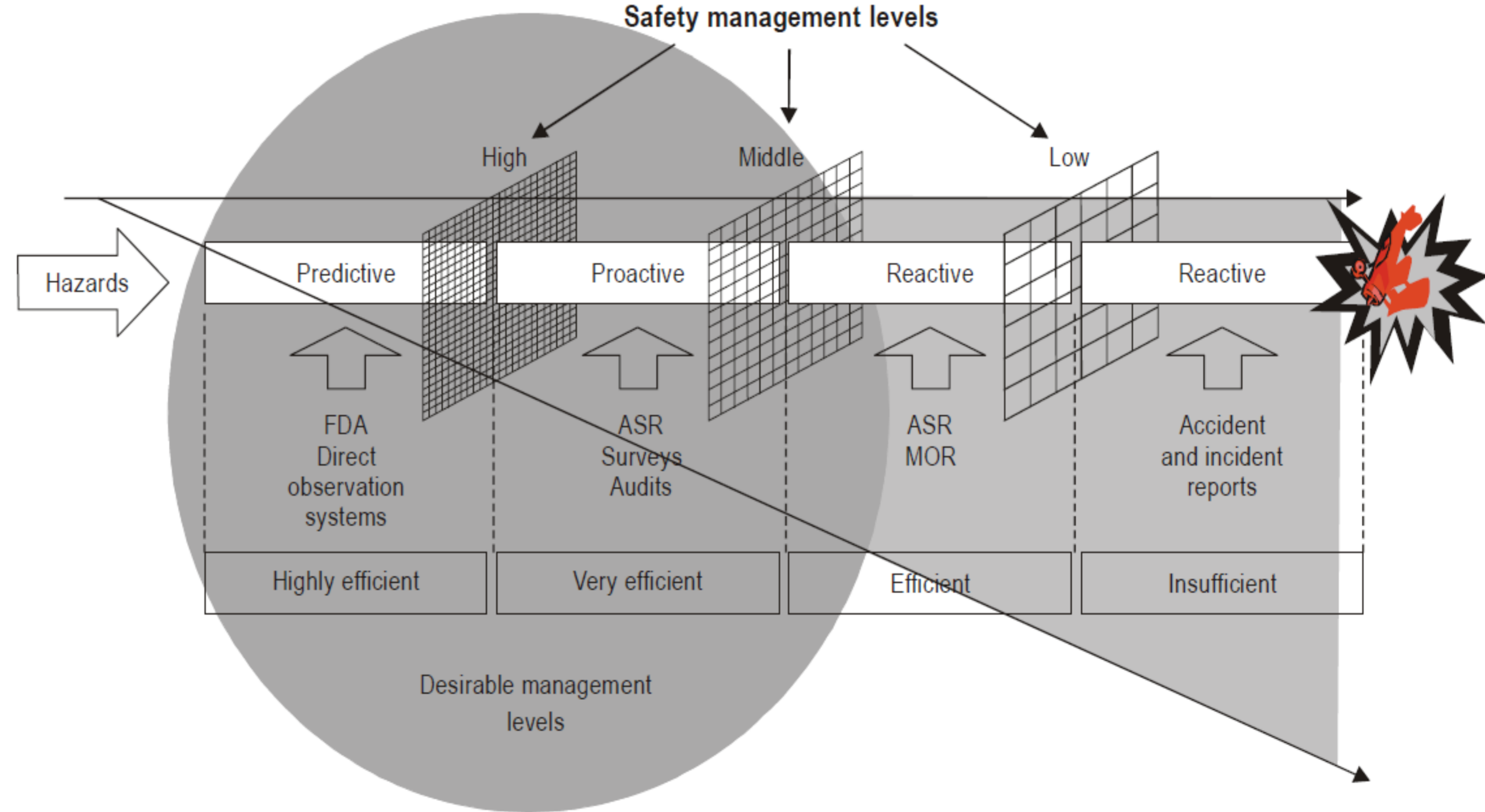

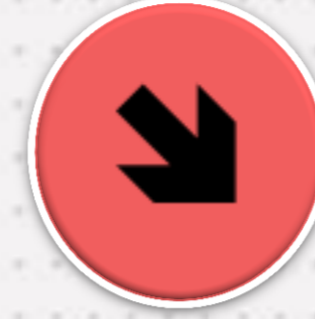
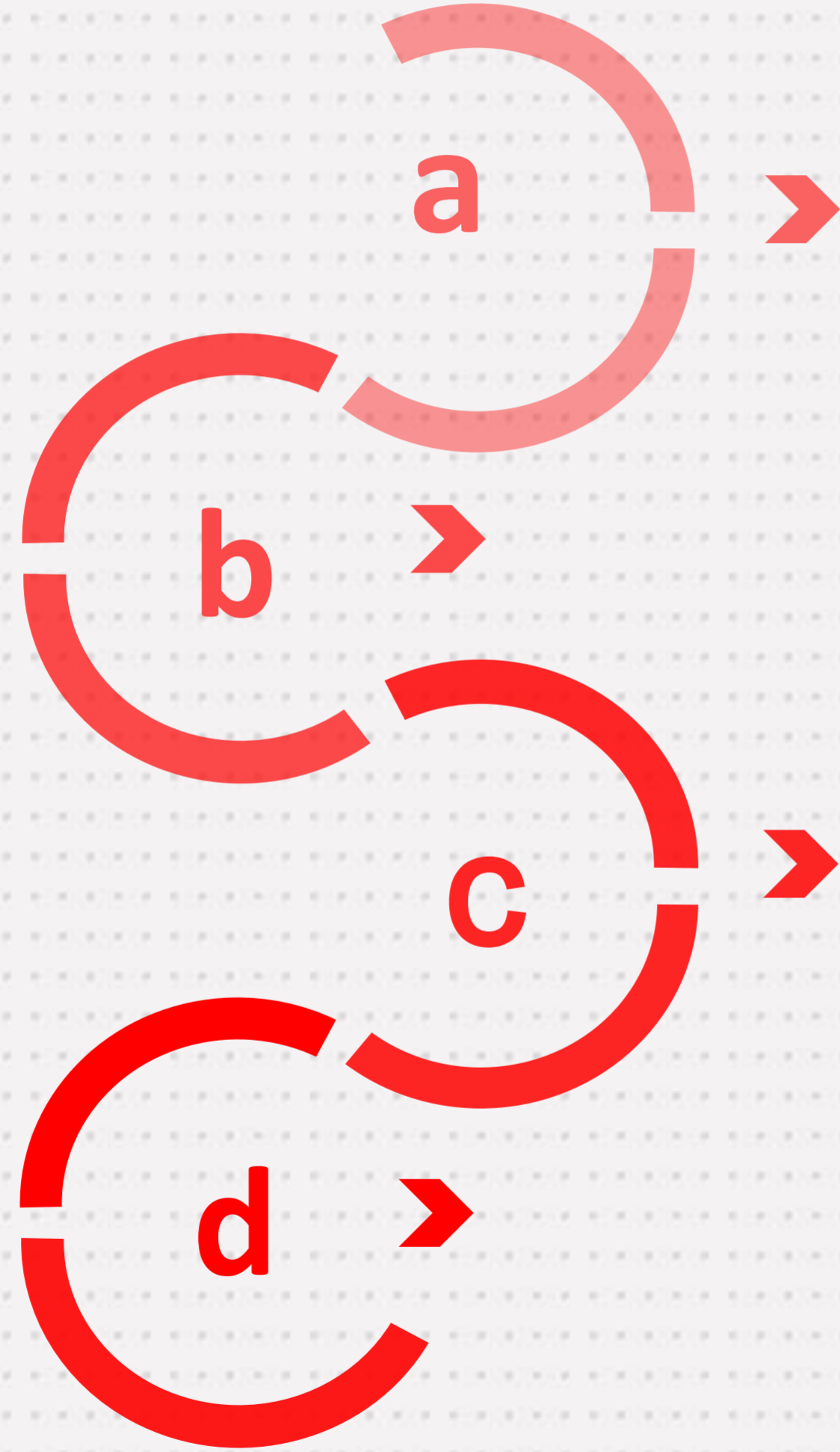
EMNİYET YÖNETİM STRATEJİLERİ

Reaktif, Proaktif ve Tahmine Dayalı Yöntemler

Tehlikeler pratik sapma boyunca bir süreklilik halinde bulunmaktadır. Sınırlanmazlarsa, hasar potansiyelleri artarak sapma boyunca aşağı hareket ederler. Pratik sapmanın başlangıc veya çıkış noktasının yakınılarında, hasar verme potansiyellerine ulaşma olanağını bulamadıklarından tehlikeler görece olarak zararsızdır. Tehlikeler engellenmeden pratik sapma boyunca ilerlediklerinde, daha fazla momentum kazanırlar ve hasar verme potansiyelleri artar.

EMNİYET YÖNETİMİ – SEKİZ TEMEL İLKE

Üst yönetimin emniyet yönetimine bağlılığı. Emniyetin yönetimi, diğer yönetim etkinlikleri gibi, kaynakların dağıtılmasını gerektirir.

Etkili emniyet raporlaması. “Ölçemediğini yönetemezsin” bilinen bir deyiştir. Emniyeti yönetmek için, organizasyonlar ölçümün yapılabilmesini sağlayan tehlikelerle ilgili emniyet verilerini elde edebilmelidir.

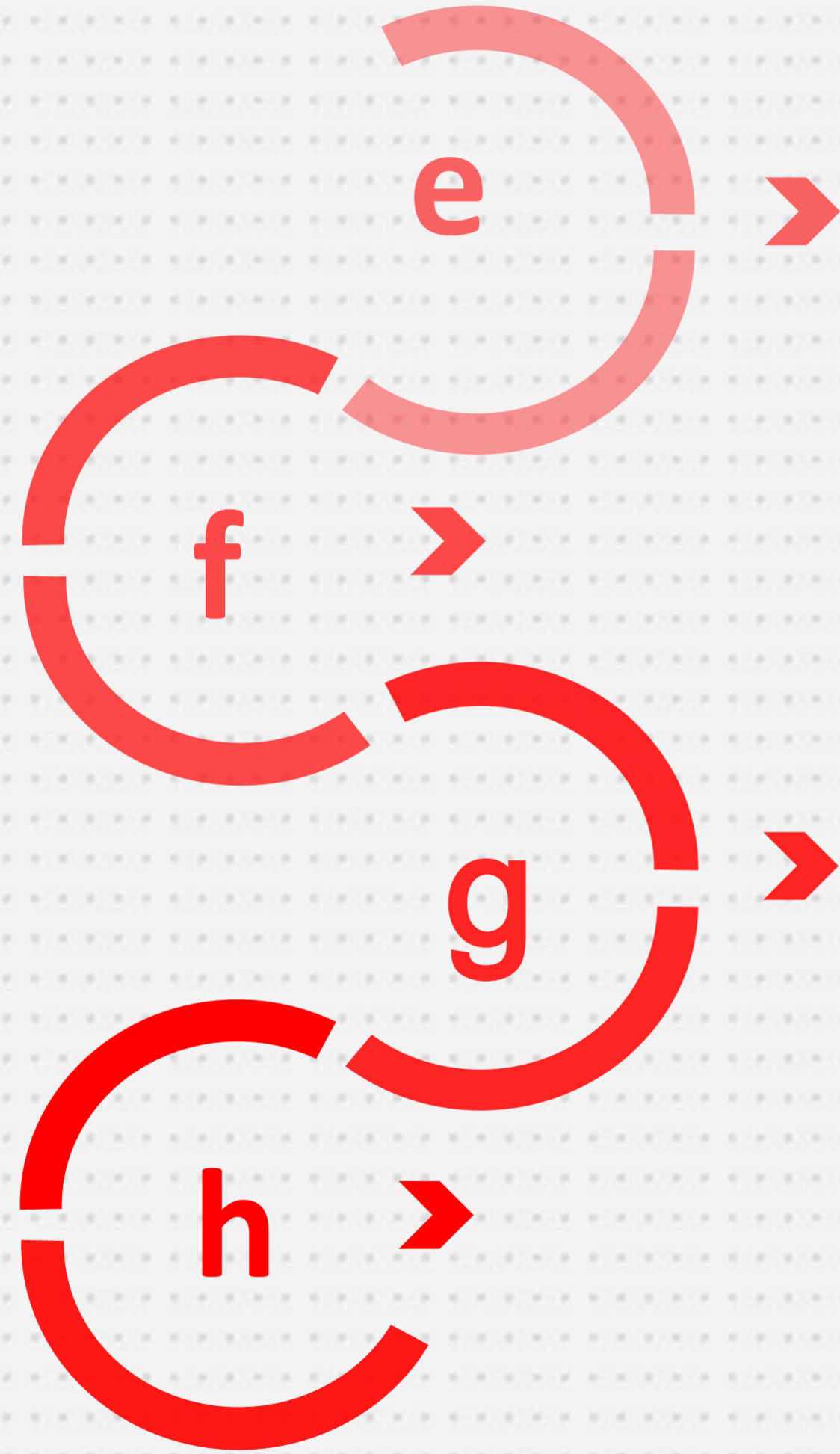

Normal işletmeler sırasında tehlikelerle ilgili emniyet verilerini toplayan sistemler aracılığıyla **sürekli izleme**. Emniyet verilerinin toplanması sadece ilk adımdır.

Suclama yapmak yerine sistemli emniyet sorunlarının belirlenmesi hedefiyle **emniyetle ilgili sorunların incelenmesi**. “Kimin yaptığım” belirlemek, “neden gerçekleştiğini” öğrenmek kadar önemli değildir.

SAFETY MANAGEMENT – EIGHT BUILDING BLOCKS

Emniyet bilgilerinin etkin bir şekilde aktarılması ile **öğrenilen emniyet derslerinin ve en iyi pratiklerin paylaşılması.**

İşletme personeline yönelik emniyet eğitiminin entegrasyonu. İşletme personelinin eğitim mufredatı nadiren özel emniyet eğitimini içerir.

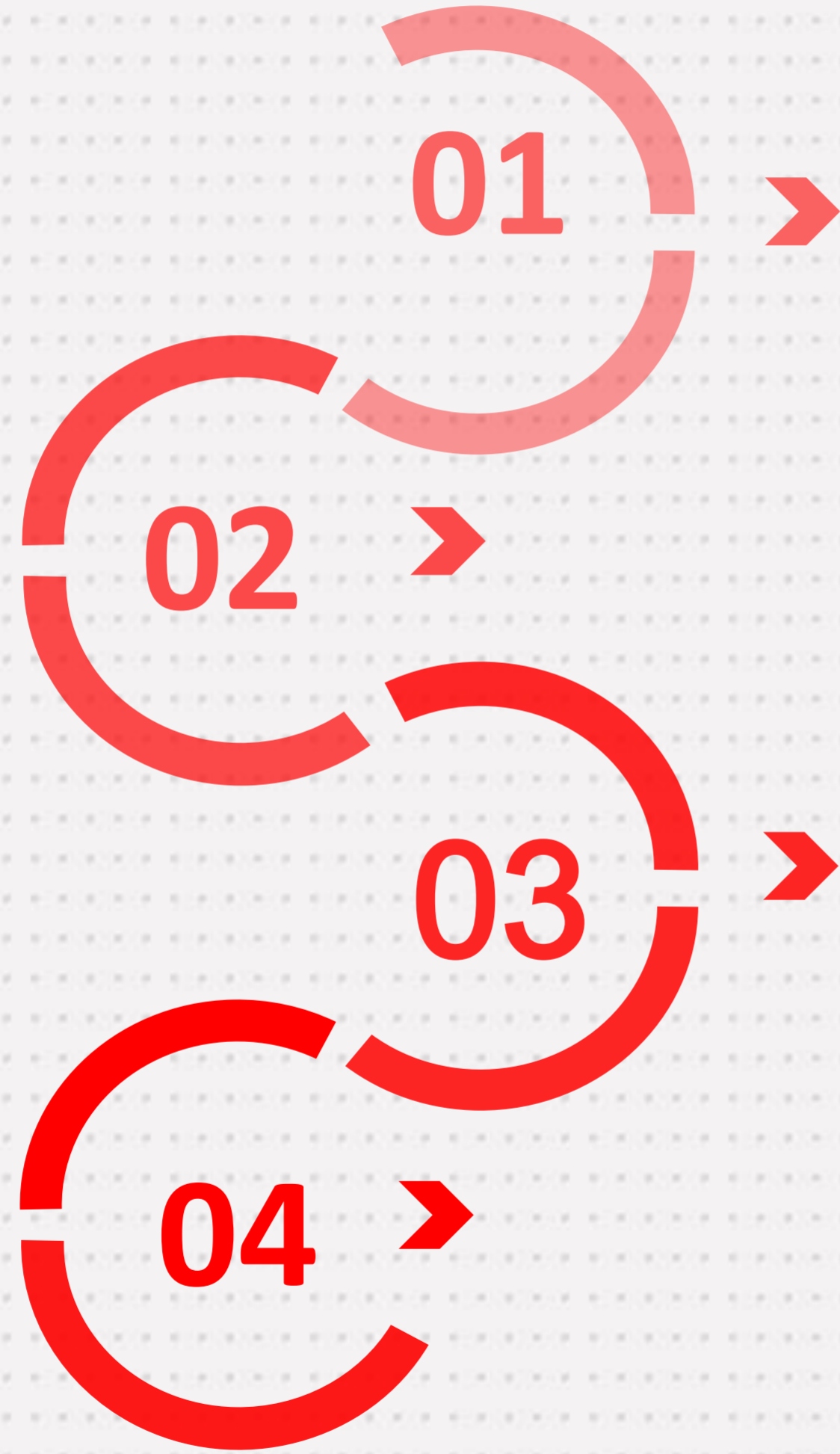

Kontrol listeleri ve brifinglerin kullanılmasını da icerecek şekilde, **standart operasyonel prosedürlerin (SOP'lar) etkili bir şekilde uygulanması.**

Genel emniyet seviyesinin sürekli olarak iyileştirilmesi Emniyet yönetimi bir günlük bir iş değil, sürekli iyileştirme yapılması ile başarılı olunabilen sürekli bir etkinliktir.

FOUR RESPONSIBILITIES FOR MANAGING SAFETY

Emniyetle ilgili politikalar ve prosedürlerin tanımlanması. Politika ve prosedürler, üst yönetimin işletmelerin nasıl gerçekleştirilmesini istediğini gösteren organizasyonel zorunluluklardır.

En iyi endüstri uygulamalarının kabul edilmesi. Havacılığın emniyetin mukemmelleştirilmesi geleneği, sağlam emniyet uygulamalarının sürekli olarak geliştirilmesine ve hem kurumsal hem de resmi olmayan kanallarla emniyet bilgi alışverişi geleneği oluşturmuştur.

Kaynakların emniyet yönetimi etkinlikleri için dağıtılması. Emniyetin yönetilmesi için kaynaklara ihtiyaç duyulur. Kaynakların dağıtılması bir yönetim işlevidir.

Sivil havacılık emniyeti ile ilgili düzenlemelerin birleştirilmesi. Emniyet yönetiminin önceki düzenleme çerçevelerini gereksiz veya fazlalık durumunda bırakacağı gibi bir yanlış algılama olabilir.

End of Chapter 3

